

I

(Päätöslauselmat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

**NEUVOSTON PÄÄTÖSLAUSELMA YHTEISEN TUTKINTARYHMÄN PERUSTAMISTA
KOSKEVASTA MALLISOPIMUKSESTA**

(2017/C 18/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

OTTAA HUOMIOON keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen ⁽¹⁾, jäljempänä 'yleissopimus', 13 artiklan ja yhteisistä tutkintaryhmistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen ⁽²⁾, jäljempänä 'puitepäätös',

OTTAA HUOMIOON yhteisen tutkintaryhmän perustamista koskevasta mallisopimuksesta 26 päivänä helmikuuta 2010 annetun neuvoston päätöslauselman 2010/C-70/01 ⁽³⁾,

ON TIETOINEN siitä, että vuoden 2010 jälkeen on perustettu huomattava määrä yhteisiä tutkintaryhmiä yhä useampien jäsenvaltioiden kesken, ja että alan toimijat käyttävät yhteisten tutkintaryhmien mallisopimusta tässä yhteydessä laajalti ja katsovat, että se helpottaa yhteisten tutkintaryhmien perustamista, sillä se muodostaa joustavat puitteet, jotka mahdollistavat yhteistyön huolimatta kansallisten lainsäädäntöjen välisistä eroista,

ON VAKUUTTUNUT siitä, että nykyistä mallisopimusta on syytä yksinkertaistaa ja perustamisprosessia nopeuttaa yhä useampien yhteisten tutkintaryhmien perustamisesta ja toiminnasta viime aikoina saatuihin käytännön kokemuksiin perustuvien parhaiden käytäntöjen pohjalta,

PITÄÄ MIELESSÄ vuonna 2005 perustetun yhteisten tutkintaryhmien asiantuntijoiden verkoston päätelmät, erityisesti sen 9., 10., 11. ja 12. vuosikokouksen päätelmät,

ON VAKUUTTUNUT siitä, että niiden kokemusten perusteella, joita viime vuosina on saatu kolmansien maiden osallistumisesta yhteisiin tutkintaryhmiin, mallisopimuksen olisi mahdollistettava yhteisten tutkintaryhmien perustaminen myös EU:n ulkopuolisten valtioiden kanssa asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden nojalla,

OTTAA HUOMIOON tarpeen määrittää mallisopimuksessa edellytykset Europolin henkilöstön osallistumiselle yhteiseen tutkintaryhmään 11 päivänä toukokuuta 2016 annetun asetuksen (EU) 2016/794 ("Europol-asetus") ⁽⁴⁾ 5 artiklan 1 kohdan mukaisesti,

KANNUSTAA niitä jäsenvaltioiden toimivaltaisia viranomaisia, jotka haluavat perustaa yhteisen tutkintaryhmän muiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa puitepäätöksen ja yleissopimuksen mukaisesti, tai EU:n ulkopuolisten valtioiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa asiaankuuluvien kansainvälisten välineiden nojalla, käyttämään tarvittaessa tämän päätöslauselman liitteessä olevaa mallisopimusta sopiakseen yhteistä tutkintaryhmää koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.

⁽¹⁾ EYVL C 197, 12.7.2000, s. 3.

⁽²⁾ EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1.

⁽³⁾ EUVL C 70, 19.3.2010, s. 1.

⁽⁴⁾ EUVL L 135, 24.5.2016, s. 53.

LIITE

MALLISOPIMUS YHTEISEN TUTKINTARYHMÄN PERUSTAMISESTA**Sopimuksen oikeusperusta:**

[Ilmoittakaa sovellettavat oikeusperustat, joita voivat olla muun muassa seuraavat välineet:

- Yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä, tehty 29. toukokuuta 2000, 13 artikla ⁽¹⁾;
- Neuvoston puitepäättös, tehty 13. kesäkuuta 2002, yhteisistä tutkintaryhmistä ⁽²⁾;
- Euroopan unionin sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus, tehty 29. joulukuuta 2003, keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 29. toukokuuta 2000 tehdyn yleissopimuksen ja siihen vuonna 2001 liitetyn pöytäkirjan tiettyjen määräysten soveltamisesta, 1 artikla ⁽³⁾;
- Keskinäisestä oikeusavusta Euroopan unionin ja Amerikan yhdysvaltojen välillä tehty sopimus, 5 artikla ⁽⁴⁾;
- Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen toinen lisäpöytäkirja, 20. huhtikuuta 1959, 20 artikla ⁽⁵⁾;
- Huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laitonta kauppaa vastaan tehty Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus (1988), 9 artiklan 1 kohdan c alakohta ⁽⁶⁾;
- Kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus (2000), 19 artikla ⁽⁷⁾;
- Korruption vastainen Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimus (2003), 49 artikla ⁽⁸⁾;
- Poliisiyhteistyöstä Kaakkois-Euroopan kanssa tehty yleissopimus (2006), 27 artikla ⁽⁹⁾.]

1. Sopimuksen osapuolet

Seuraavat osapuolet ovat tehneet sopimuksen yhteisen tutkintaryhmän, jäljempänä 'tutkintaryhmä', perustamisesta:

1. [Lisätään ensimmäisen sopimuksen osapuolena olevan valtion toimivaltaisen viranomaisen/hallinnon nimi]

ja

2. [Lisätään toisen sopimuksen osapuolena olevan valtion toimivaltaisen viranomaisen/hallinnon nimi]

Tämän sopimuksen osapuolet voivat yhteisellä suostumuksella päättää pyytää muiden valtioiden viranomaisia tai hallintoja liittymään tämän sopimuksen osapuoliksi.

2. Tutkintaryhmän tarkoitus

Tämä sopimus koskee tutkintaryhmän perustamista seuraavaa tarkoitusta varten:

[Antakaa tutkintaryhmän erityistarkoituksen kuvaus.

Tässä kuvauksessa olisi mainittava osallistuvissa valtioissa tutkinnan kohteena olevan (olevien) rikoksen (rikosten) olosuhteet (päivämäärä, paikka ja luonne) ja tarvittaessa viittaus käynnissä oleviin kansallisiin menettelyihin. Viittaukset tapaukseen liittyviin henkilötietoihin olisi pidettävä minimissä.

⁽¹⁾ EYVL C 197, 12.7.2000, s. 3.

⁽²⁾ EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 26, 29.1.2004, s. 3.

⁽⁴⁾ EUVL L 181, 19.7.2003, s. 34.

⁽⁵⁾ ETS nro 182.

⁽⁶⁾ Yhdistyneiden kansakuntien sopimussarja, osa 1582, s. 95.

⁽⁷⁾ Yhdistyneiden kansakuntien sopimussarja, osa 2225, s. 209; asiak. A/RES/55/25.

⁽⁸⁾ Yhdistyneiden kansakuntien sopimussarja, osa 2349, s. 41; asiak. A/58/422.

⁽⁹⁾ Rekisteröinti Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeristössä: Albania, 3. kesäkuuta 2009, nro 46240.

Tässä kohdassa olisi myös esitettävä lyhyesti tutkintaryhmän tavoitteet (esim. todisteiden keruu, epäiltyjen koordinoitujen pidätykset, varojen jäädyttäminen jne.). Tässä yhteydessä osapuolten olisi harkittava, olisiko yksi tutkintaryhmän tavoitteista oltava talousrikostutkinnan käynnistäminen ja päätökseen saattaminen ⁽¹⁾.]

3. Tämän sopimuksen kattama ajanjakso

Osapuolet sopivat, että tutkintaryhmä toimii [ilmoittakaa tietty kesto] tämän sopimuksen voimaantulosta alkaen.

Tämä sopimus tulee voimaan, kun tutkintaryhmän viimeinen osapuoli on allekirjoittanut sen. Tätä ajanjaksoa voidaan yhteisellä suostumuksella jatkaa.

4. Valtiot, joissa tutkintaryhmän on tarkoitus toimia

Tutkintaryhmä toimii tämän sopimuksen osapuolina olevissa valtioissa.

Tutkintaryhmä harjoittaa toimintaansa noudattaen sen valtion lainsäädäntöä, jossa se kulloinkin toimii.

5. Tutkintaryhmän johtaja(t)

Tutkintaryhmän johtajat ovat rikostutkintaan osallistuvien toimivaltaisten viranomaisten edustajia niistä valtioista, joissa tutkintaryhmä kulloinkin toimii, ja joiden johdolla tutkintaryhmän jäsenten on suoritettava tehtävänsä.

Osapuolet ovat nimenneet seuraavat henkilöt toimimaan tutkintaryhmän johtajina:

Nimi	Asema	Viranomainen/Virasto	Valtio

Jos joku edellä mainituista henkilöistä ei kykene hoitamaan tehtäviään, hänelle nimetään viipymättä sijainen. Kaikille asianomaisille osapuolille toimitetaan sijaisen nimeämisestä kirjallinen ilmoitus, joka liitetään tähän sopimukseen.

6. Tutkintaryhmän jäsenet

Edellä 5 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden lisäksi osapuolet toimittavat tämän sopimuksen erillisessä liitteessä luettelon tutkintaryhmän jäsenistä ⁽²⁾.

Jos joku tutkintaryhmän jäsenistä ei kykene hoitamaan tehtäviään, hänelle nimetään viipymättä sijainen tutkintaryhmän toimivaltaisen johtajan lähettämällä kirjallisella ilmoituksella.

7. Tutkintaryhmän osallistujat

Tutkintaryhmän osapuolet sopivat, että [lisätään esim. Eurojust, Europol tai OLAF] otetaan mukaan tutkintaryhmän toimintaan. [Lisätään nimi] osallistumiseen liittyviä erityisjärjestelyjä käsitellään tämän sopimuksen asiaankuuluvassa lisäyksessä.

8. Tietojen ja todisteiden keruu

Tutkintaryhmän johtajat voivat sopia erityisistä menettelyistä, joita tutkintaryhmän on noudatettava kerätessään tietoja ja todisteita valtioissa, joissa se toimii.

Osapuolet antavat tutkintaryhmän johtajien tehtäväksi antaa ohjeita todisteiden hankkimisesta.

9. Tietojen ja todisteiden saatavuus

Tutkintaryhmän johtajien on täsmennettävä prosessit ja menettelyt, joita on noudatettava kussakin jäsenvaltiossa tutkintaryhmän toiminnan puitteissa saatujen tietojen ja todisteiden jakamisessa niiden välillä.

[Lisäksi osapuolet voivat sopia lausekkeesta, joka sisältää tarkempia sääntöjä tietojen ja todisteiden saatavuudesta, käsittelystä ja käytöstä. Tällainen lauseke voidaan katsoa tarpeelliseksi erityisesti silloin, kun tutkintaryhmä ei perustu EU:n yleissopimukseen eikä puitepäättökseen (jotka sisältävät tätä koskevia erityisiä määräyksiä tai säännöksiä – ks. yleissopimuksen 13 artiklan 10 kohta).]

⁽¹⁾ Tältä osin osapuolten olisi viitattava neuvoston päätelmiin ja toimintasuunnitelmaan taloudellisten asioiden rikostorjuntaa koskevista jatkotoimista (neuvoston asiakirja 10125/16 + COR1).

⁽²⁾ Tarvittaessa tutkintaryhmään voi kuulua kansallisia varojen takaisinperinnän asiantuntijoita.

10. Ennen tutkintaryhmän perustamista saatujen tietojen ja todisteiden vaihto

Tässä sopimuksessa kuvailtuun tutkintaan liittyviä tietoja tai todisteita, jotka ovat saatavilla jo tämän sopimuksen tullessa voimaan, voidaan jakaa osapuolten kesken tämän sopimuksen puitteissa.

11. Valtioilta, jotka eivät osallistu tutkintaryhmään, saadut tiedot ja todisteet

Jos jollekin valtiolle, joka ei osallistu tutkintaryhmään, on tarpeen lähettää keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö, pyynnön lähettävää valtiota kannustetaan hakemaan pyynnön vastaanottavalta valtiolta suostumusta siihen, että pyynnön tuloksena saatavat tiedot tai todisteet voidaan jakaa tutkintaryhmän muiden osapuolten kanssa.

12. Tutkintaryhmään lähetettyjä jäseniä koskevat erityisjärjestelyt

[Osapuolet voivat tämän lausekkeen nojalla silloin, kun se katsotaan tarpeelliseksi, sopia erityisehdoista, joiden mukaan tutkintaryhmään lähetetyt jäsenet voivat:

- suorittaa tutkintaa – mukaan lukien erityisesti pakkokeinot – toimintavaltiossa (kansalliset lainsäädännöt voidaan tarvittaessa mainita tässä tai vaihtoehtoisesti tämän sopimuksen liitteessä)
- pyytää toimenpiteiden toteuttamista valtiossa, johon heidät on lähetetty
- jakaa tutkintaryhmän keräämiä tietoja
- kantaa/käyttää aseita]

13. Sopimuksen muuttaminen

Tätä sopimusta voidaan muuttaa osapuolten yhteisellä suostumuksella. Jollei tässä sopimuksessa toisin ilmoiteta, muutokset voidaan tehdä missä tahansa osapuolten sopimassa kirjallisessa muodossa ⁽¹⁾.

14. Kuuleminen ja koordinointi

Osapuolet varmistavat, että ne kuulevat toisiaan aina, kun se on tarpeen tutkintaryhmän toiminnan koordinoimiseksi muun muassa seuraavissa asioissa:

- saavutetun edistymisen ja tutkintaryhmän suoriutumisen tarkastelu
- tutkijoiden toimien ajoitus ja toteutustapa
- parhaat keinot mahdollisten oikeudenkäyntien vireille panemiseksi, asianmukaisen oikeudenkäyntipaikan määrittely ja menetetyksi tuomitseminen.

15. Yhteydet tiedotusvälineisiin

Osapuolet sopivat tiedotusvälineiden kanssa käytävästä viestinnästä, sen ajoituksesta ja sisällöstä, ja osallistujat noudattavat sovittua.

16. Arviointi

Osapuolet voivat harkita tutkintaryhmän suorituksen, käytettyjen parhaiden käytäntöjen ja saatujen kokemusten arviointia. Arvioinnin laatimista varten voidaan järjestää erityinen kokous.

[Tässä yhteydessä osapuolet voivat viitata yhteisten tutkintaryhmien asiantuntijoiden eurooppalaisen verkoston kehittämään erityiseen tutkintaryhmää koskevaan arviointilomakkeeseen. Arviointikokouksen tukemiseksi voidaan hakea EU:n rahoitusta.]

17. Erityisjärjestelyt

[Lisätään tarvittaessa. Seuraavissa alakohdissa tuodaan esille mahdolliset alueet, joista voidaan laatia erityinen kuvaus.]

17.1 Julkistamista koskevat säännöt

[Osapuolet saattavat haluta selventää tässä kohdassa puolustukselle osoitettavaan viestintään sovellettavia kansallisia sääntöjä ja/tai liittää niitä koskevan jäljennöksen tai yhteenvedon.]

⁽¹⁾ Lisäyksissä 2 ja 3 on esimerkkejä sanamuodoista.

17.2 Varojen hoitoon/varojen takaisinperintään liittyvät järjestelyt

17.3 Vastuu

[Osapuolet saattavat haluta säännellä tätä seikkaa, erityisesti silloin, kun tutkintaryhmä ei perustu EU:n yleissopimukseen eikä puitepäättökseen (jotka sisältävät tätä koskevia erityisiä määräyksiä tai säännöksiä – ks. yleissopimuksen 15 ja 16 artikla).]

18. Organisatoriset järjestelyt

[Lisätään tarvittaessa. Seuraavissa alakohdissa tuodaan esille mahdolliset alueet, joista voidaan laatia erityinen kuvaus.]

18.1 Tilat ja laitteet (toimistotilat, ajoneuvot, muu tekninen laitteisto)

18.2 Kustannukset/menot/vakuutus

18.3 Rahoitustuki tutkintaryhmille

[Tässä alakohdassa osapuolet voivat sopia erityisjärjestelyistä, jotka koskevat tutkintaryhmän sisäistä tehtävänjakoa EU-rahoitusta koskevien hakemusten toimittamisessa.]

18.4 Yhteydenpidossa käytettävä kieli

Tehty [allekirjoituspaikka], [päivämäärä]

[Kaikkien osapuolten allekirjoitukset]

Lisäys I

YHTEISEN TUTKINTARYHMÄN PERUSTAMISTA KOSKEVAAN MALLISOPIMUKSEEN**Tutkintaryhmän osallistujat**

Järjestely Europolin/Eurojustin/komission (OLAFin), perussopimusten puitteissa annettujen määräysten nojalla toimivaltaisten elinten ja muiden kansainvälisten elinten kanssa.

1. Tutkintaryhmän osallistujat

Seuraavat henkilöt osallistuvat ryhmään:

Nimi	Asema	Organisaatio

[Lisätään jäsenvaltion nimi] on päättänyt, että sen kansallinen jäsen Eurojustissa osallistuu yhteiseen tutkintaryhmään Eurojustin puolesta / toimivaltaisena kansallisena viranomaisena ⁽¹⁾.

Jos joku edellä mainituista henkilöistä ei kykene hoitamaan tehtäviään, hänelle nimetään sijainen. Kaikille asianomaisille osapuolille toimitetaan sijaisen nimeämisestä kirjallinen ilmoitus, joka liitetään tähän sopimukseen.

2. Erityisjärjestelyt

Edellä mainittujen henkilöiden osallistuminen tapahtuu seuraavin edellytyksin ja ainoastaan seuraaviin tarkoituksiin:

2.1 Ensimmäinen sopimukseen osallistuja

2.1.1 Osallistumisen tarkoitus

2.1.2 Siirretyt oikeudet (jos on)

2.1.3 Kustannuksia koskevat määräykset

2.1.4 Osallistumisen tarkoitus ja laajuus

2.2 Toinen sopimukseen osallistuja (tarvittaessa)

2.2.1 ...

3. Europolin henkilöstön osallistumista koskevat ehdot

3.1 Yhteiseen tutkintaryhmään osallistuvan Europolin henkilöstön on avustettava kaikkia tutkintaryhmän jäseniä ja tarjottava kaikki Europol-asetuksen mukaiset Europolin tukipalvelut yhteiseen tutkintaan kyseisen asetuksen mukaisesti. He eivät saa soveltaa pakkokeinoja. Osallistuva Europolin henkilöstö voi kuitenkin tutkintaryhmän johtajan (johtajien) ohjeistuksesta ja johdolla olla läsnä yhteisen tutkintaryhmän operatiivisissa toimissa antaakseen paikan päällä neuvoja ja apua pakkokeinoja toteuttaville ryhmän jäsenille edellyttäen, ettei valtiossa, jossa ryhmä toimii, ole tälle oikeudellisia rajoituksia.

⁽¹⁾ Tarpeeton ylivivataan.

- 3.2 Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevan pöytäkirjan 11 artiklan a alakohtaa ei sovelleta Europolin henkilöstöön tämän osallistuessa tutkintaryhmään ⁽¹⁾. Jos Europolin henkilöstön jäsen tekee ryhmän tehtäviä suorittaessaan rikoksen tai jos häntä vastaan tehdään rikos, häneen sovelletaan sen jäsenvaltion, jossa tutkintaryhmä toimii, niitä kansallisia säännöksiä, joita sovelletaan vastaavia tehtäviä suorittaviin henkilöihin.
- 3.3 Europolin henkilöstö voi olla suoraan yhteydessä tutkintaryhmän jäseniin ja antaa kaikille tutkintaryhmän jäsenille kaikki tarvittavat tiedot Europol-asetuksen mukaisesti.
-

⁽¹⁾ Euroopan unionin erioikeuksista ja vapauksista tehty pöytäkirja (konsolidoitu toisinto) (EUVL C 326, 26.10.2012, s. 266).

*Lisäys II***YHTEISEN TUTKINTARYHMÄN PERUSTAMISTA KOSKEVAAN MALLISOPIMUKSEEN****Sopimus yhteisen tutkintaryhmän toiminnan jatkamisesta**

Osapuolet ovat päättäneet jatkaa [lisätään päivämäärä] [lisätään allekirjoituspaikka] tehdyllä sopimuksella, jonka jäljennös on tämän liitteenä, perustetun yhteisen tutkintaryhmän (jäljempänä 'tutkintaryhmä') toimintaa.

Osapuolet katsovat, että tutkintaryhmän toimintaa olisi jatkettava sen perustamisen yhteydessä sovitun ajanjakson eli [lisätään päivämäärä, jona ajanjakso päättyy] jälkeen, koska [lisätään tutkintaryhmän tarkoitusta koskeva artikla] artiklassa vahvistettua tarkoitusta ei ole vielä saavutettu.

Kaikki osapuolet ovat huolellisesti tarkastelleet tutkintaryhmän toiminnan jatkamista edellyttäviä olosuhteita. Tutkintaryhmän toiminnan jatkamista pidetään välttämättömänä sen tarkoituksen saavuttamiseksi, jota varten ryhmä on perustettu.

Sen vuoksi tutkintaryhmä jatkaa toimintaansa vielä [ilmoitetaan tietty kesto] tämän sopimuksen voimaantulosta. Edellä mainittua ajanjaksoa voidaan jatkaa osapuolten yhteisellä suostumuksella.

Päivämäärä/allekirjoitukset

---

*Lisäys III***YHTEISEN TUTKINTARYHMÄN PERUSTAMISTA KOSKEVAAN MALLISOPIMUKSEEN**

Osapuolet ovat päättäneet muuttaa yhteisen tutkintaryhmän (jäljempänä 'tutkintaryhmä') perustamisesta [lisätään päivämäärä] [lisätään paikka] tehtyä kirjallista sopimusta, jonka jäljennös on liitteenä.

Allekirjoittajat ovat päättäneet, että edellä mainittua sopimusta olisi muutettava seuraavasti:

1. (Muutos ...)
2. (Muutos ...)

Kaikki osapuolet ovat huolellisesti tarkastelleet tutkintaryhmää koskevan sopimuksen muuttamista edellyttäviä olosuhteita. Tutkintaryhmää koskevan sopimuksen muutosta (muutoksia) pidetään välttämättömänä (välttämättöminä) sen tarkoituksen saavuttamiseksi, jota varten ryhmä on perustettu.

Päivämäärä/allekirjoitukset
